AZ EURÓPAI PARLAMENT (EU) 2021/1684 ÁLLÁSFOGLALÁSA

(2021. április 29.)

a nyolcadik, kilencedik, tizedik és tizenegyedik Európai Fejlesztési Alap 2019. évi pénzügyi évre szóló költségvetésének végrehajtására vonatkozó mentesítésről szóló határozat szerves részét képező megjegyzésekkel

AZ EURÓPAI PARLAMENT,

— tekintettel a nyolcadik, kilencedik, tizedik és tizenegyedik Európai Fejlesztési Alap 2019. évi pénzügyi évre szóló költségvetésének végrehajtására vonatkozó mentesítésről szóló határozatára,

— tekintettel a Költségvetési Ellenőrző Bizottság előtti 2020. december 1-jei meghallgatására Urpilainen biztosnak feltett írásbeli kérdésekre a Bizottság által adott válaszokra;

— tekintettel eljárási szabályzata 99. cikkére és 100. cikke harmadik franciabekezdésére, valamint V. mellékletére,

— tekintettel a Fejlesztési Bizottság véleményére,

— tekintettel a Költségvetési Ellenőrző Bizottság jelentésére (A9-0095/2021),

A. mivel a Bizottság teljes mértékben támogatja az Európai Fejlesztési Alapok (EFA) kezelését és viseli a végső felelősséget mind az EFA-műveletek jogszerűségéért és szabályszerűségéért, mind pedig az EFA-k pénzügyi beszámolási folyamatának felügyeletéért;

B. mivel a Parlament csak akkor tudja megfelelően ellátni a mentesítésért felelős hatóságként játszott szerepét, ha a Bizottság rendszeresen, részletesen és átfogóan tájékoztatja az EFA által finanszírozott projektekről és azok kedvezményezettjeiről;

C. mivel a Parlament nem vesz részt az EFA-források megállapításában és elosztásában, más fejlesztési eszközöktől eltérően;

D. mivel a hatékony előfeltétel-rendszer és a rendszeres ellenőrzések kulcsfontosságúak az EFA eredményessége, valamint hatékony és eredményes pénzgazdálkodása szempontjából;

E. mivel döntő fontosságú annak biztosítása, hogy a fejlesztési támogatást az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 208. cikkében előírt eredeti céljával összhangban, nevezetesen a szegénység csökkentésére és végső célként a teljes felszámolására használják fel, megfelelően figyelembe véve a segélyezési és fejlesztési hatékonysággal kapcsolatos elveket;

F. mivel az európai fejlesztési segélynek és az állami beruházásoknak közös prioritásokat és szakpolitikai célkitűzéseket kell előmozdítaniuk, többek között a szegénység felszámolását, éghajlat- és környezetvédelmi intézkedéseket, gazdasági és kereskedelmi politikákat, valamint a migrációkezelést, továbbá teljes mértékben össze kell hangolni azokat az alapvető emberi jogok, a demokrácia és a jó kormányzás elveivel;

G. mivel a 17 fenntartható fejlődési cél az együttműködési eszközök felhasználásával az állami és a magánszektorban teljesítendő alapvető célok csomagját jelenti;

H. mivel a fenntartható fejlődés előfeltétele, hogy átlátható, inkluzív és hatékony, részvételen alapuló politikai keret álljon rendelkezésre;

I. mivel a fenntarthatóság kulcsfontosságú a kitűzött célok és eredmények eléréséhez, különösen a fejlesztési támogatás hosszú távú hatásainak megvalósulásához;

J. mivel az uniós fejlesztési együttműködés összehangolása a partnerországok saját fejlesztési prioritásaival a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlődési menetrend kulcsfontosságú eleme, amelyet mindig maradéktalanul tiszteletben kell tartani; mivel a tagállamok és a partnerországok közötti kulturális és nyelvi kapcsolatok ösztönözhetik a 2030-ig tartó időszakra szóló menetrendben meghatározott fenntartható fejlődési célok betartását;

K. mivel az állami és a magánszektor közötti együttműködés előmozdítása, a meglévő politikák közötti szinergiák és kompromisszumok előmozdítása, valamint a szükségtelen adminisztratív terhek lehető legnagyobb mértékű elkerülése érdekében alaposan meg kell vizsgálni a különböző külső politikák közötti koherenciát és kiegészítő jelleget, különösen akkor, ha egyetlen partnerországban több politikát hajtanak végre;

L. mivel végső soron a Bizottság felelős az EFA-k beszámolóinak alapjául szolgáló tranzakciók jogszerűségéért és szabályszerűségéért, valamint az EFA-k pénzügyi ellenőrzési és jelentéstételi folyamatának felügyeletéért;

M. mivel a partnerországok, az EFA által finanszírozott szervezetek és az EU közötti kommunikációs csatornák szabványosítása megkönnyítené a Bizottság ellenőrzési tevékenységét;

N. mivel az Unió külső beavatkozásai nemzetközi szervezeteken keresztül zajlanak, amelyek vagy uniós alapokat kezelnek vagy az Unióval együtt finanszírozzák a projekteket, beleértve a felügyelettel és az irányítással kapcsolatos kihívásokat;

O. mivel a fenntartható fejlesztésre szolgáló költségvetés támogatása, amely kulcsszerepet játszik a változás ösztönzésében és a fő fejlesztési kihívások kezelésében, egyúttal jelentős irányítási kockázattal is jár, és csak akkor nyújtható, ha a kedvezményezett állam a költségvetési támogatás elnyerése előtt bizonyítani tudja az átláthatóság, az elszámoltathatóság, a jogállamiság tiszteletben tartása és az emberi jogok megfelelő szintjét, és a későbbiekben is alapos utólagos ellenőrzésen esik át;

P. mivel az átláthatóság előmozdítása, valamint a korrupció és a csalás elleni küzdelem kulcsfontosságú az Unió költségvetés-támogatási műveleteinek sikeréhez;

Q. mivel az uniós kormányzási támogatás a valódi kormányzási reformok végrehajtását célzó fejlesztési támogatás egyik kulcsfontosságú eleme;

Megbízhatósági nyilatkozat

Az EFA-k pénzügyi műveleteinek és projektjeinek végrehajtása (8–11. EFA) 2019-ben

1. megállapítja, hogy a tizenegyedik EFA a Bizottság Nemzetközi Partnerségek Főigazgatósága (DG INTPA) portfóliójának 45,5%-át teszi ki a kifizetések tekintetében; megállapítja, hogy az EFA-k kötelezettségvállalásai 2019-ben 3 986 millió EUR-t tettek ki, ami épphogy elmarad a 4 057 millió EUR összegű éves céltól (az éves cél 98,25%-a, szemben a 2018. évi 109,3%-kal); megállapítja, hogy a kifizetések összege 3 910 millió EUR volt, ami a 4 057 millió EUR összegű cél 88,9%-ának felel meg (a 2018. évi 98,2%-hoz képest); megállapítja továbbá, hogy az Európai Beruházási Bank (EBB) kötelezettségvállalásai 156 millió EUR-t tettek ki, amelyek mindegyike a beruházási kerettel kapcsolatos, míg 2019-ben az EBB kifizetései 40 millió EUR-t tettek ki, és ezek is mind a beruházási kerethez kapcsolódtak;

2. üdvözli a DG INTPA arra irányuló rendszeres erőfeszítéseit, hogy csökkentse a régi előfinanszírozások és a régi elköltetlen kötelezettségvállalások szintjét, 25%-os arányt megcélozva; megállapítja, hogy a DG INTPA túllépte a 25%-os célt azáltal, hogy 37%-kal csökkentette az EFA-k régi előfinanszírozását (40% az egyéb támogatási területek esetében), és 36%-kal az EFA-k régi, el nem költött kötelezettségvállalásait (35% az egyéb támogatási területek esetében);

3. megállapítja, hogy a DG INTPA teljesítette azt a célkitűzését, hogy az EFA-k régi, lejárt szerződéseinek legfeljebb 15%-a legyen érvényben, ami szerény javulás 2018-hoz képest, amikor az arány 17% volt; megjegyzi, hogy teljes felelősségi területén 13%-os teljesítményt ért el; megjegyzi, hogy a javulás a 2017 szeptemberében bevezetett új eljárások bevezetésének köszönhető;

4. tudomásul veszi a nyolcadik EFA lezárását és a Bizottság azon szándékát, hogy 2020 végéig lezárja a kilencedik EFA-t; felhívja a Bizottságot, hogy folyamatosan tájékoztassa a mentesítésért felelős hatóságot e szándék megvalósításáról;

A beszámoló megbízhatósága

5. üdvözli, hogy a Számvevőszék a nyolcadik, kilencedik, tizedik és tizenegyedik EFA által finanszírozott tevékenységekről szóló, a 2019. évi pénzügyi évre vonatkozó éves jelentésében arra a következtetésre jutott, hogy a 2019. december 31-én véget érő pénzügyi évre vonatkozó beszámoló minden lényegi szempontból híven és az (EU) 2018/1877 tanácsi rendelet ([1]) (az EFA pénzügyi szabályzata) előírásaival és a számvitelért felelős tisztviselő által elfogadott számviteli szabályokkal összhangban tükrözi az EFA-k pénzügyi helyzetét, a tárgyévi műveletek eredményét, a pénzforgalmat és a nettó eszközállomány változásait;

([1]) A Tanács (EU) 2018/1877 rendelete (2018. november 26.) a 11. Európai Fejlesztési Alapra alkalmazandó pénzügyi szabályzatról és az (EU) 2015/323 rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 307., 2018.12.3., 1. o.).

A beszámoló alapjául szolgáló ügyletek jogszerűsége és szabályszerűsége

6. üdvözli a Számvevőszék véleményét, miszerint a 2019. évi beszámoló alapjául szolgáló bevételek minden lényeges szempontból jogszerűek és szabályszerűek;

7. aggodalmát fejezi ki a Számvevőszéknek a kiadások jogszerűségéről és szabályszerűségéről adott negatív véleménye miatt, amely szerint a 2019. december 31-i év végi beszámoló alapjául szolgáló kiadásokat lényeges hibák befolyásolják;

8. aggasztónak tartja, hogy a becsült hibaszint meghaladta a lényegességi küszöböt, és a nyolcadik, kilencedik, tizedik és tizenegyedik EFA kiadásainak 3,5%-át érintette (összehasonlításként: 2018-ban 5,2%, 2017-ben 4,5%, 2016-ban 3,3%, 2014-ben és 2015-ben is 3,8%–3,8%, 2013-ban 3,4% és 2012-ben 3% volt); megállapítja, hogy a becsült hibaszint növekvő tendenciája ideiglenesen megállt; elvárja azonban, hogy a Bizottság mérlegelje az egymást követő negatív vélemények kiváltó okait, és tegyen meg minden szükséges lépést a becsült hibaszint további csökkentése érdekében;

9. megjegyzi, hogy a Bizottságnak a Számvevőszék következtetéseire adott válasza szerint a hibák legnagyobb része a fel nem merült kiadásokhoz kapcsolódik, és hogy – amint az a múltban is tapasztalható volt – e kiadások többsége később merülhet fel; felhívja a Bizottságot, hogy végezzen alapos ellenőrzéseket a hibák lehető legnagyobb mértékű javítása érdekében;

10. hangsúlyozza, hogy a Számvevőszék által ellenőrzött 126 kifizetési ügyletből 37 (azaz 29%) esetében merült fel hiba; megállapítja, hogy a Számvevőszék 28 hibát számszerűsített, és azokat kiigazította a Bizottság által 2019-ben végzett, a kontroll utáni szabálytalan támogatásfelhasználási rátáról szóló tanulmány eredményeivel, ami 3,5%-os becsült hibaszintet eredményezett;

11. sajnálattal állapítja meg, hogy a feltárt hibák tipológiája hasonló az előző évekéihez, nevezetesen a fel nem merült kiadások (43,6%, szemben a 2018. évi 22,7%-kal), a közbeszerzési szabályok súlyos megsértése (22,1%, a 2018. évi 27,1%-hoz képest), nem támogatható kiadások (12,7%, szemben a 2018. évi 4,3%-kal), a DG INTPA tanulmánya alapján kiigazított kontroll utáni szabálytalan támogatásfelhasználási ráta (9,6%, szemben a 2018-as 5,4%-kal), a végrehajtási időszakon kívüli kiadások (6,1%) és az alapvető igazoló dokumentumok hiánya (5,9%);

12. komoly aggodalmának ad hangot e hibák visszatérő jellege miatt; tudomásul veszi, hogy a Bizottság belefoglalta a Számvevőszék megállapításait a 2020–2024 közötti időszakra vonatkozó, 2020 júniusában elfogadott kontroll- és monitoringstratégiát támogató elemzésébe, amelynek eredményeként kifejezetten az e hibák kezelését célzó stratégiai célkitűzés született; ösztönzi a Bizottságot, hogy számoljon be a mentesítésért felelős hatóságnak az e stratégiai célkitűzés tekintetében elért teljesítményéről kimeneti vagy eredménymutatók formájában;

13. egyetért a Számvevőszékkel abban, hogy a külföldön végzett ellenőrzések továbbra sem elégségesek;

14. sajnálja, hogy a korábbi évekhez hasonlóan a Bizottság több hibát követett el a becslésekkel, a támogatásokkal, a nemzetközi szervezetekkel kötött hozzájárulási megállapodásokkal és a tagállamok együttműködési ügynökségeivel kötött hatáskör-átruházási megállapodásokkal kapcsolatos tranzakciókban;

15. rendkívül sajnálatosnak tartja, hogy nem hoznak további intézkedéseket az előzetes ellenőrzések növelése érdekében;

Átláthatóság és az ellenőrző- és minőségbiztosítási rendszerek hatékonysága

16. aggodalommal állapítja meg, hogy a számszerűsíthető hibákat tartalmazó 28 kifizetésből 9 esetben (32%) a Bizottság elegendő információval rendelkezett ahhoz, hogy a kiadások elfogadása előtt megakadályozza, illetve feltárja és korrigálja a hibákat; felhívja a Bizottságot, hogy jelentősen javítsa a tranzakciók jogszerűségét és szabályszerűségét ellenőrző folyamatait, és gondoskodjon az ellenőrzések megfelelő nyomon követéséről; sajnálja, hogy az ellenőrzés e hiánya hasonló az előző évekhez.

17. úgy véli, hogy a nyomonkövetési tevékenységek hatékonyabbak lesznek, ha a Bizottság által rendelkezésére bocsátott információkat rendszeresen közzéteszik és előzetesen megosztják a mentesítésért felelős hatósággal;

18. tudomásul veszi a Számvevőszék megállapítását, amely szerint a Bizottság és végrehajtó partnerei több hibát követtek el a programbecslésekkel, támogatásokkal, nemzetközi szervezetekkel kötött hozzájárulási megállapodásokkal és a tagállamok együttműködési ügynökségeivel kötött hatáskör-átruházási megállapodásokkal kapcsolatos tranzakciókban, mint más támogatási formák, például a különböző munkálatokra, árubeszerzésre és szolgáltatásnyújtásra irányuló szerződések esetében; megállapítja, hogy a Számvevőszék által vizsgált 65 ilyen típusú tranzakcióból 25-nél (38 %) merült fel számszerűsíthető hiba, amelyek a becsült hibaszinten belül 71,7%-ot tettek ki. felhívja a Bizottságot, hogy tegyen közzé átfogó, naprakész és részletes információkat a finanszírozott projektekről és a kedvezményezettekről, erősítse meg kockázatalapú megközelítését, és fordítson ellenőrzési kapacitást azokra a területekre, ahol nagyobb a hibakockázat;

19. felhívja a Bizottságot, hogy a Számvevőszék által feltárt hibák csökkentése érdekében folytassa a partnerországok, az EFA kedvezményezettjei és az Unió közötti kommunikáció előre meghatározott formátumát;
20. aggódik a Számvevőszék azon megállapítása miatt, hogy – a korábbi évekhez hasonlóan – az általa talált hibák gyakorisága (ideértve az olyan végleges kifizetési kérelmekben talált hibákat is, amelyeknél korábban történt előzetes külső ellenőrzés és költségvizsgálat) azt mutatja, hogy hiányosságok jellemzik az ellenőrzéseket; aggodalommal jegyzi meg, hogy ez nemcsak az ellenőrzések hatékonysága, hanem az irányítási és ellenőrzési rendszer hatékonysága szempontjából is problémát jelent, mivel az elvégzett ellenőrzések nem előzték meg és nem korrigálták a hibát; ismételten hangot ad azon elvárásának, hogy az ellenőrzési rendszer szigorúbb legyen és felhívja a DG INTPA-t, hogy továbbra is tegyen erőfeszítéseket ellenőrzési rendszere eredményességének és hatékonyságának javítására azáltal, hogy fő teljesítménymutatókat állapít meg mindkét esetben, reális és nagyratörő célokat tűzve ki, valamint nyomon követve és javítva ellenőrzési rendszerét; felhívja továbbá a Bizottságot, hogy hozzon létre egy, az EFA által finanszírozott projektekre vonatkozóan országonkénti platformot, amely a végső kedvezményezettekre, az általános és egyedi projektcélokra és mindenekelőtt azok gyakorlati eredményeire összpontosít a fejlesztési mutatók kívánt növelése tekintetében;
21. tudomásul veszi a DG INTPA-nak a kontroll utáni szabálytalan támogatásfelhasználási rátáról készült nyolcadik tanulmányát, amely 1,13%-os kontroll utáni szabálytalan támogatásfelhasználási rátát eredményezett a 2018. évi 0,85%-hoz képest, ami a Bizottság által meghatározott 2%-os lényegességi küszöb alatt van; tudomásul veszi a Számvevőszék azon észrevételét, hogy a kontroll utáni szabálytalan támogatásfelhasználási rátát négy fő tényező torzítja, melyek hozzájárulnak annak alulbecsléséhez, nevezetesen a közbeszerzési eljárások egyes szempontjainak elégtelen lefedettsége, a helyszíni ellenőrzések nagyon alacsony száma a projektvégrehajtás országában, amely nem tekinthető elegendőnek a dokumentumokból nem nyilvánvaló hibák feltárásához, a kontroll utáni szabálytalan támogatásfelhasználási ráta meghatározásának módszere, amely nem feltétlenül tükrözi a tényleges fennmaradó hibarátát, valamint a korábbi ellenőrzési munkára való esetleges túlzott támaszkodás, ami ellentétes a kontroll utáni szabálytalan támogatásfelhasználási rátáról szóló tanulmány céljával, nevezetesen hogy azonosítsák azokat a hibákat, melyek pontosan ezeket az ellenőrzéseket kerülték el; felhívja a DG INTPA-t, hogy a korábbi évekhez hasonlóan lépjen kapcsolatba a Számvevőszékkel, és a módszertan aktualizálása és a kontroll utáni szabálytalan támogatásfelhasználási rátáról szóló jövő évi tanulmány alaposabb végrehajtása során foglalkozzon ezekkel a kérdésekkel;
22. aggodalommal veszi tudomásul a Számvevőszék azon megállapítását, hogy indokolatlan a fenntartások hiánya a 2019. évi éves tevékenységi jelentésben; tudomásul veszi továbbá a Számvevőszék azon észrevételét, hogy ez részben a kontroll utáni szabálytalan támogatásfelhasználási rátáról szóló tanulmány korlátaiból, részben pedig egy „de minimis szabály" bevezetéséből ered, amely kimondja, hogy nincs szükség fenntartásra, ha az egyedi kiadási terület, amelyre kiterjedne, az összes kifizetés kevesebb mint 5%-át teszi ki és pénzügyi hatása nem éri el az 5 millió EUR-t; megjegyzi, hogy következésképpen néha már akkor sem élnek fenntartással, ha a korábbi években ezt tették, még akkor sem, ha az adott kockázat továbbra is fennáll és a hibák is ugyanazok; emlékeztet arra, hogy a fenntartás az elszámoltathatóság megteremtésének egyik sarokköve, és ezért a DG INTPA megbízhatósági láncán belül megelőző és átlátható eszközt jelent, amely tükrözi a folyamatban lévő kihívásokat, illetve a központokban vagy az uniós küldöttségeknél tapasztalt fennmaradó és ismétlődő hiányosságokat;
23. megállapítja, hogy 2019-ben nem adtak ki fenntartásokat például a fenntartásokra vonatkozó „de minimis" küszöbérték alkalmazásával; megállapítja továbbá, hogy a DG INTPA a korábbi éves tevékenységi jelentésekben megfogalmazott fenntartásokat követően végre nem hajtott intézkedéseket egyetlen cselekvési tervbe vonta össze az ellenőrzési rendszer megerősítése érdekében, különös figyelmet fordítva a magas kockázatú területekre, például a közvetlen és közvetett irányítás keretében nyújtott támogatásokra, a kedvezményezett országokkal folytatott közvetett irányítású programok becsléseire, a harmadik szervezetekkel folytatott közvetett irányításra és a több területet érintő fellépésekre;
24. megállapítja, hogy 2019-ben 19 csalással kapcsolatos vizsgálat volt folyamatban, ugyanannyi, mint 2018-ban;
25. üdvözli a DG INTPA csalás elleni stratégiájának 2019. évi aktualizálását, amely hangsúlyozza a korai felismerési és kizárási rendszer (EDES) mint a csalás szankcionálására szolgáló eszköz szerepét, és ösztönzi a DG INTPA-t, hogy továbbra is hívja fel a személyzet figyelmét erre a rendszerre, és szorosan működjön együtt a Bizottság költségvetésért felelős főigazgatóságával és az EDES-testülettel az EDES-ben való nyilvántartásba vétel céljából jelentett esetek kapcsán, különösen akkor, ha a folyamatban lévő 19 csalási eset kivizsgálása lezárult;
26. elégedetten állapítja meg, hogy az Egyesült Királyság továbbra is elkötelezett amellett, hogy a jelenlegi többéves pénzügyi keretből és a korábbi pénzügyi tervekből eredő valamennyi kötelezettségét úgy fizesse meg, mintha még mindig tagállam lenne, a Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyságának az Európai Unióból és az Európai Atomenergia-közösségből történő kilépéséről szóló megállapodásban (a továbbiakban: a kilépésről rendelkező megállapodás) foglaltaknak megfelelően; megjegyzi továbbá, hogy a kilépésről rendelkező megállapodás rögzíti, hogy az Egyesült Királyság a tizenegyedik EFA és a többi korábbi, még lezáratlan EFA lezárásáig továbbra is az EFA részes fele marad, és e tekintetben ugyanolyan kötelezettségeket vállal, mint a tagállamok a létrehozását tartalmazó belső megállapodás keretében, valamint a korábbi EFA-kból eredő kötelezettségeket is azok lezárásáig, és hogy az Egyesült Királyság szavazati jog nélkül megfigyelőként részt vehet az EFA-bizottságban;
27. hangsúlyozza, hogy a fejlesztésre nyújtott uniós finanszírozásra irányuló kötelezettségvállalások teljes összegét tiszteletben kell tartani; felhívja a Bizottságot, hogy az uniós kiadások átláthatóságának és hatékonyságának biztosítása érdekében térjen vissza az éves elszámoltathatósági jelentések készítésére vonatkozó korábbi gyakorlatához, és a technikai részletek helyett összpontosítsa e jelentéseket az Unió által vállalt alapvető célkitűzések irányába tett haladásra;

A nemzetközi szervezetekkel, uniós fejlesztési ügynökségekkel és nem kormányzati szervezetekkel folytatott együttműködés

28. megjegyzi, hogy a költségvetési rendelet 2018-as hatálybalépését követően, 2019. április 17-én felülvizsgált pillérértékelési módszertant fogadtak el; üdvözli az értékeléshez hozzáadott új kötelező pilléreket, nevezetesen a 7. pillért: a finanszírozáshoz való hozzáférésből való kizárás, a 8. pillért: a kedvezményezettekre vonatkozó információk közzététele és a 9. pillért: a személyes adatok védelme; üdvözli, hogy a pillérek szerinti értékelés alá eső valamennyi jogalanyt értesítették arról a követelményről, hogy el kell végezni az új pillérek kiegészítő értékelését és azt a célt, hogy ezeket az értékeléseket 2020 végéig kell elvégezni; felhívja a Bizottságot, hogy folyamatosan tájékoztassa a mentesítésért felelős hatóságot az elért haladásról és az eredményekről;

29. megjegyzi, hogy a Bizottság nyolc szervezet, négy nemzetközi szervezet és négy nemzeti ügynökség vonatkozásában adott ki új pillérértékelő jelentéseket, és üdvözli, hogy az eredmények az esetek többségében pozitívak voltak, és hogy szükség esetén sor került a javítási ütemtervek végrehajtására; hangsúlyozza a megfelelően elvégzett előzetes pillérértékelések fontosságát, mind a várható fejlesztéssel kapcsolatos eredmények minőségi megvalósítása, mind az Unió pénzügyi érdekeinek védelme tekintetében;

30. üdvözli az EFA, a fejlesztési együttműködési eszköz és más eszközök *Szomszédsági, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszközzel* (NDICI) való felváltását, mivel az NDICI lehetővé teszi a Parlament számára a költségvetés ellenőrzését, és támogatja a harmadik országokkal kapcsolatos közös politikaalakításra irányuló szélesebb körű törekvést; hangsúlyozza, hogy az összehangolt megközelítés fontos célkitűzésévé kell tenni a sokkal hatékonyabb fejlesztési szempontú szakpolitikai koherenciát; hangsúlyozza, hogy a segélyhatékonysági célkitűzések elérése érdekében további erőfeszítésekre van szükség a fejlesztési szempontú szakpolitikai koherencia elveinek való megfelelés érdekében, különösen az uniós kereskedelem, a mezőgazdaság, a halászat, a környezetvédelem, az éghajlat-politika, a migráció, valamint a kül- és biztonságpolitika terén; felszólít a fejlesztési szempontú szakpolitikai koherenciával kapcsolatban azonosított kérdések szisztematikus kezelésére a hatásvizsgálatokban, a szolgálatok közötti konzultációkban, valamint a végrehajtási és nyomon követési intézkedésekben annak érdekében, hogy az EUMSZ 208. cikkével összhangban elősegítsék az Unió fejlesztéspolitikai célkitűzéseinek hatékonyabb megvalósítását; ismételten felszólít e tekintetben a gazdasági partnerségi megállapodások helyi gazdaságokra és a régión belüli kereskedelemre gyakorolt hatásának mélyreható elemzésére, a regionális integráció és iparosítás tekintetében történő végrehajtásukkal kapcsolatos aggályok eloszlatása érdekében;

31. megismétli, hogy a hatályos uniós jogszabályokkal összhangban biztosítani kell a nemzetközi szervezetek és a civil társadalmi szervezetek által végrehajtott projektekkel kapcsolatos adatok teljes körű átláthatóságát és hozzáférhetőségét, valamint az ellenőrzésre és a nyomon követésre vonatkozó egyértelmű szabályokat;

32. hangsúlyozza, hogy az uniós források végrehajtásával megbízott szervezeteknek általános elvként tiszteletben kell tartaniuk a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás és az átláthatóság elvét; hangsúlyozza, hogy valamennyi szervezetnek teljes mértékben együtt kell működnie az Unió pénzügyi érdekeinek védelmében, és az alapokból való részesülés feltételeként biztosítania kell az illetékes engedélyezésre jogosult tisztviselő, a Számvevőszék és az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) számára a szükséges jogokat és hozzáférést; e tekintetben megjegyzi, hogy a Számvevőszék számára nehézséget jelentett a burundi projektekre irányuló, megfelelően bejelentett és megtervezett helyszíni látogatáshoz szükséges vízumok megszerzése, valamint az ebből eredő korlátozások, amelyekkel a Számvevőszék szembesült; felhívja a Bizottságot és az Európai Külügyi Szolgálatot (EKSZ), hogy vessék fel ezt a kérdést, és emlékeztessék burundi partnereiket az uniós finanszírozás kedvezményezettjeiként rájuk háruló kötelezettségekre;

33. megjegyzi, hogy az eddigieknél is szisztematikusabb megközelítésre van szükség az uniós támogatásokból finanszírozott tevékenységek kommunikációja terén az Unió láthatóságának növelése, valamint a támogatási lánc egészében az átláthatóság, az elszámoltathatóság és az emberi jogokra vonatkozó átvilágítás erősítése érdekében; felszólítja a Bizottságot, hogy a keretmegállapodásokba vezesse be a vezető ügynökség azon kötelezettségét, hogy biztosítania kell az Unió láthatóságát a több donor által finanszírozott projektekben; felszólítja a Bizottságot, hogy a társfinanszírozott projektek befejezése után évekkel végezzen mintavételen alapuló helyszíni ellenőrzéseket az EFA-beavatkozások folytatólagos hatásának ellenőrzése érdekében, és tegye meg a műveletei hosszú távú hatásainak biztosításához szükséges lépéseket;

Uniós költségvetés-támogatás

34. megállapítja, hogy az EFA-k költségvetés-támogatási tevékenységekhez való hozzájárulása 2019-ben elérte a 790,3 millió EUR-t (szemben a 2018. évi 881,9 millió EUR-val), amelyből 366,8 millió EUR új kötelezettségvállalást jelentett (szemben a 2018. évi 858,6 millió EUR-val), 55 partnerországra kiterjedő földrajzi lefedettséggel, ami 82 költségvetés-támogatási szerződésnek felel meg (ami 14-gyel kevesebb, mint 2018-ban); megállapítja, hogy a tengerentúli országok és területek (TOT-ok) esetében 70 millió EUR-t (2018-ban 92,9 millió EUR-t) folyósítottak az EFA-kon keresztül 12 országnak, ami 13 költségvetés-támogatási szerződésnek felel meg;

35. megelégedéssel nyugtázza, hogy 36%-os aránnyal továbbra is szubszaharai Afrika a költségvetés-támogatás legnagyobb kedvezményezettje; aggodalommal állapítja meg, hogy az alacsony jövedelmű országok aránya 32 %-ra csökkent a 2018. évi 38 %-hoz képest, és hogy a költségvetés-támogatás legnagyobb kedvezményezettjei a közepes jövedelmű országok alsó sávjába tartozó országok, amelyek az összes folyamatban lévő kötelezettségvállalás 47 %-át teszik ki;

36. emlékeztet arra, hogy a költségvetés-támogatás célja az uniós partnerországokkal való partnerség megerősítése, a fenntartható fejlődés előmozdítása, a szegénység felszámolása, az egyenlőtlenségek csökkentése, valamint a béke és a demokrácia megszilárdítása, végső soron pedig a fenntartható fejlődési célok eléréséhez való hozzájárulás; megjegyzi, hogy az uniós költségvetés-támogatást a nemzetközileg elfogadott puszani hatékonysági elveknek kell vezérelniük, úgymint a partnerországok elkötelezettsége, az eredményközpontúság, az inkluzivitás és az elszámoltathatóság; kiemeli, hogy mivel előmozdítja az átláthatóságot és a jó kormányzást, a költségvetési támogatás hozzájárul a korrupció és a csalás elleni küzdelemhez is;

37. megállapítja, hogy a fenntartható fejlődési célokhoz való relatív hozzájárulás tekintetében a költségvetés-támogatási programok erőteljesen hozzájárulnak a 16. (béke, igazságszolgáltatás és kormányzás), a 17. (partnerségek), az 5. (nemek közötti egyenlőség) és az 1. (a szegénység felszámolása) fenntartható fejlődési célhoz; üdvözli a költségvetés-támogatási programok erős, többdimenziós hatókörét, és úgy véli, hogy azoknak támogatniuk kell a vállalkozói szellemet és a magánkezdeményezést a gazdasági és társadalmi fejlődés fellendítése érdekében, amint azt a 9. (reziliens infrastruktúra kiépítése, az inkluzív és fenntartható iparosítás előmozdítása és az innováció előmozdítása) és az 17. fenntartható fejlődési cél (a fenntartható fejlődésre irányuló globális partnerség végrehajtási eszközeinek megerősítése és újjáélesztése) is szorgalmazza;

38. megállapítja, hogy az afrikai, karibi és csendes-óceáni (AKCS) államokban és a TOT-okban a kifizetések főként rögzített részletekben történnek, az elmúlt évekhez hasonlóan; emlékeztet azon álláspontjára, miszerint a változó részletek jobban ösztönözhetik a partnerországokkal a végrehajtandó főbb reformokról folytatott szakpolitikai és politikai párbeszéd elmélyítését;

39. ismételten felszólítja azonban a DG INTPA-t, hogy szakpolitikai párbeszédében szigorúan mérje fel a vállalati adókikerüléssel, adókijátszással és illegális pénzmozgásokkal kapcsolatos kockázatokat, különösen, ha azok fejlődő országokat is érintenek; ösztönzi a DG INTPA-t, hogy mérje fel a költségvetési hatást, és segítse célzott beruházási célkitűzések létrehozását;

40. úgy véli, hogy az NDICI programozásával összefüggésben végzett szükségletfelméréseknek figyelembe kell venniük az országok adóssághelyzetét és azt, hogy ezek a helyzetek hogyan befolyásolják a fenntartható fejlődési célok megvalósításának lehetőségeit; hangsúlyozza, hogy az adományozóknak alapértelmezett lehetőségként előnyben kell részesíteniük a támogatásalapú finanszírozást, különösen a legkevésbé fejlett országok esetében, és nem szabad előnyben részesíteniük az ötvözést, a garanciát vagy a kölcsönöket, amelyek a vissza nem térítendő támogatásokkal szemben növelhetik az adósságterhet; sürgeti az Uniót és a tagállamokat, hogy az adósság-moratóriumra irányuló ígéreteik mellett első lépésként dolgozzanak ki új adósságcsökkentési kezdeményezést a súlyosan eladósodott szegény országok számára; felszólít tágabb értelemben egy multilaterális adósságrendezési mechanizmus létrehozására a válság hatásának és a 2030-ig tartó időszakra szóló menetrend finanszírozási követelményeinek kezelése érdekében.

Teljesítmény

41. üdvözli az inkluzív közpolitikákra irányuló szándék tekintetében elért eredményeket, amelyek célja a közös növekedés előmozdítása és a társadalmi és földrajzi egyenlőtlenségek kezelése (10. fenntartható fejlődési cél), ahol a statisztikák azt mutatják, hogy az uniós költségvetés-támogatásban részesülő országokban a népesség alsó 40%-ának jövedelemhányada 2004 és 2019 között a bruttó nemzeti jövedelem 15,6 %-áról 17,4 %-ára nőtt, míg más fejlődő vagy feltörekvő országokban kismértékben csökkent; úgy véli továbbá, hogy fel kell hívni a helyi tárgyalópartnerek figyelmét arra, hogy a magánpartnerek egyre fontosabb szerepet játszanak a gazdasági, társadalmi és területi fejlődésben;

42. elismeri, hogy az NDICI programozására vonatkozó bizottsági iránymutatásokban nagyobb hangsúlyt kapnak a fenntartható fejlődési célok, a helyi partnerekkel folytatott fokozott együttműködés és a helyszíni konzultáció, és várakozással tekint e kérdéseknek a programokban történő teljes körű megjelenése elé annak érdekében, hogy az NDICI aktívan hozzájáruljon a fenntartható fejlődési célok eléréséhez és az ENSZ 2030-ig tartó időszakra szóló menetrendjének teljes körű végrehajtásához; felszólít az NDICI-ben meghatározott horizontális kiadási célok megfelelő végrehajtására és az azokról való jelentéstételre, különös tekintettel a biológiai sokféleséggel kapcsolatos kiadási célra, amely nem önálló célkitűzés az NDICI-ben, hanem az a célja, hogy hozzájáruljon a 2021–2027-es többéves pénzügyi keret biológiai sokféleséggel kapcsolatos átfogó célkitűzéséhez azzal a törekvéssel, hogy 2024-ben az éves kiadások 7,5%-át a biológiai sokféleséggel kapcsolatos célkitűzésekre fordítsák, 2026-ban és 2027-ben pedig már az éves kiadások 10%-át fordítsák a biológiai sokféleséggel kapcsolatos célkitűzésekre;

43. üdvözli a 16. fenntartható fejlődési célhoz való uniós hozzájárulás révén elért eredményeket a korrupció visszaszorítása érdekében, ahol a globális kormányzási mutatók azt mutatják, hogy a költségvetés-támogatásban részesülő országok jobban teljesítenek a korrupció visszaszorítása terén, mint más fejlődő vagy feltörekvő országok (a 2019-es -0,56-hoz képest átlagosan -0,35 pontot értek el), és idővel javuló tendenciát mutatnak (a 2005-ös -0,50 ponthoz képest);

44. üdvözli a 17. fenntartható fejlődési célhoz (partnerségek) való uniós hozzájárulás részeként a hazai bevételek mozgósításával elért eredményeket, ahol a Nemzetközi Valutaalap adatai szerint azok az afrikai országok, amelyekben a Bizottság a költségvetés-támogatási programok részeként a hazai bevételek mozgósítására vonatkozó mutatókat vezetett be, a bruttó hazai termékhez viszonyított adóhányad 2 százalékpontos növekedését tapasztalták;

45. szoros nyomon követésre és a partnerországokkal folytatott alapos szakpolitikai párbeszédre szólít fel a célkitűzések, az elfogadott eredmények felé történő haladás és a teljesítménymutatók tekintetében; felszólítja ismételten a Bizottságot, hogy jobban határozza meg és mérje fel az elérendő fejlesztési eredményeket, és mindenekelőtt javítsa azokat az ellenőrzési mechanizmusokat, amelyek figyelemmel kísérik a korrupció, továbbá az emberi jogok, a jó kormányzás és a demokrácia tiszteletben tartása terén a kedvezményezett állam magatartását; hangsúlyozza, hogy e stratégiai párbeszédbe a magánszektort is be kell vonni; továbbra is mély aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy az uniós költségvetés-támogatás felhasználható olyan kedvezményezett országokban, ahol nincs vagy csak korlátozott a demokratikus ellenőrzés;

46. ismételten felkéri a Bizottságot, hogy végezze el a hosszú ideje folyamatban lévő EFA-finanszírozású projektek országonkénti alapon történő értékelését annak érdekében, hogy bemutassa az évtizedek óta folyó uniós beruházásoknak az érintett országra gyakorolt tényleges hatásait, valamint azt, hogy hogyan segítették hatékonyan a kedvezményezett országok gazdasági, társadalmi és fenntartható fejlődését; felhívja a Bizottságot, hogy a jövőben korlátozza vagy szüntesse meg a nem hatékony projektek finanszírozását;

47. sajnálja, hogy a Számvevőszék az uniós költségvetés teljesítményéről szóló jelentésének „Globális Európa" című 6. fejezetébe nem foglalta bele az EFA-k teljesítményét; üdvözli, hogy a Számvevőszék éves jelentésében külön bekezdés szerepel az EFA-k teljesítményéről; megállapítja, hogy a jelentés egyedi észrevételeket tartalmaz a projektekkel kapcsolatban; aggodalommal veszi tudomásul a Számvevőszék azon megállapítását, hogy előfordultak olyan esetek, amikor a megfigyelt intézkedések hatékonysága és eredményessége veszélybe került; felhívja a Bizottságot, hogy vizsgálja meg a Számvevőszék által megvizsgált egyedi projekteket, és tegyen lépéseket az intézkedések tervezett eredményeinek biztosítása és az Unió pénzügyi érdekeinek védelme érdekében; felhívja a Számvevőszéket, hogy bővítse ki az EFA-k teljesítményével kapcsolatos munkáját;

48. aggodalommal veszi tudomásul, hogy a Számvevőszék „A Kenyának nyújtott uniós fejlesztési támogatás" című 14/2020. sz. különjelentésében azt állapította meg, hogy a tizenegyedik EFA programozása nem bizonyítja kellőképpen, hogy a támogatást oda irányítják, ahol az a legtöbbet tudja tenni a szegénység csökkentéséért; megállapítja, hogy a források számos területen oszlottak el, és hogy nem egyértelmű annak értékelése, hogy a támogatás hogyan érhet el kritikus tömeget ahhoz, hogy jelentős eredményeket érjen el; felhívja a figyelmet a Számvevőszéknek a Bizottsághoz és az EKSZ-hez intézett ajánlására, amely szerint értékeljék, hogy az egyes kiemelt ágazatok számára és azokon belül elkülönített összegek várhatóan elérik-e a jelentős eredmények eléréséhez szükséges kritikus tömeget, és ha igen, akkor fejtsék ki azt is, hogy miként; megjegyzi, hogy a Bizottság és az EKSZ elfogadta ezt az ajánlást;

49. sajnálattal veszi tudomásul a Számvevőszék azon következtetését, hogy a Kenya számára történő forráselkülönítési folyamat nem tartalmazta az ország fejlődési akadályainak és célkitűzéseinek egyedi értékelését; tudomásul veszi a Bizottság és az EKSZ válaszát, miszerint a finanszírozás összegéről olyan összetett mutatók alapján döntöttek, amelyek Kenyával kapcsolatban számos igényt és teljesítménydimenziót értékeltek; megállapítja, hogy a Számvevőszék olyan ajánlást adott ki, amelyben felszólította a Bizottságot és az EKSZ-t, hogy vizsgálják meg az afrikai, karibi és csendes-óceáni országok közötti forráselosztás uniós módszerét, adott esetben bevonva a Parlamentet, a Tanácsot és a tagállamokat, és üdvözli, hogy a Bizottság és az EKSZ elfogadta azt; megállapítja, hogy a Bizottság és az EKSZ nem fogadta el az ajánlás második részét, amely arra szólította fel a Bizottságot és az EKSZ-t, hogy vezessenek be egyedi feltételeket a pénzügyi előirányzatok és az ország múltbeli teljesítménye és a kormány strukturális reformokra vonatkozó kötelezettségvállalásai közötti egyértelmű kapcsolat megteremtése érdekében;

50. csalódottságának ad hangot amiatt, hogy a Kenyának nyújtott uniós fejlesztési támogatásról szóló számvevőszéki különjelentés nem értelmezi megfelelően az Unió fejlesztési politikájának a szegénység csökkentésére irányuló elsődleges célkitűzését, valamint amiatt, hogy a Számvevőszék egyáltalán nem vette figyelembe az ENSZ 2030-ig tartó időszakra szóló menetrendjének létezését, és e súlyos mulasztások miatt hibás következtetésekre jutott; emlékeztet rá, hogy a FAO szerint családi kistermelők állítják elő a világ élelmiszereinek 80%-át; e tekintetben aggodalmát fejezi ki a száraz és félszáraz területek régióiban a kenyai mezőgazdasági közösségeknek, valamint a mezőgazdasági kistermelőknek nyújtott uniós támogatás jelentős része kapcsán kifejtett számvevőszéki álláspont miatt, valamint a helyi agrár-élelmiszeripari ágazat további iparosítására irányuló számvevőszéki felhívás miatt, mivel ez veszélyeztetheti az élelmezésbiztonságot és e közösségek életmódját;

51. különösen aggódik az EU–Afrika Infrastruktúraalapból (EUTF) finanszírozott Mombasa–Nairobi út esete miatt, amely az EFA költségvetéséből, több tagállamból és az EBB-től származó adományozói hozzájárulásokat tartalmazó uniós támogatásötvözési eszköz; emlékeztet, hogy több mint 100 családot űztek el erőszakkal út menti otthonaikból annak érdekében, hogy helyet csináljanak a projekt építési munkálatainak, és hogy több mint 500 panaszt nyújtottak be az EBB-hez az emberi jogok kizárólag e projekttel kapcsolatos megsértése, többek között fegyveres rendőrök általi kényszerkilakoltatások miatt; felszólít e projekt felfüggesztésére mindaddig, amíg egy megfelelő emberi jogi hatásvizsgálat el nem készül; hangsúlyozza, hogy ez a példa tükrözi a támogatásötvözési és garanciamechanizmusokkal kapcsolatban a közelmúltban jelzett hiányosságokat a fenntartható fejlődési célokhoz vagy a Párizsi Megállapodás végrehajtásához való hozzájárulás és a pénzügyi kiegészítő jelleg bizonyítása tekintetében;

52. felhívja a Bizottságot, hogy ösztönözze a nemzetközi intézményeket – különösen a társfinanszírozott és a több donor által finanszírozott kezdeményezések esetében –, hogy az eredmények kezelésére használt keretrendszerüket közelítsék az Unióéhoz;

53. úgy véli, hogy a helyi kkv-kra, a magánszektorra és a civil társadalmi szervezetekre való fokozottabb összpontosításnak kell az együttműködés központi tengelyét képeznie az uniós küldöttségek tervezett projektjeinek irányítása során; hangsúlyozza, hogy tekintettel a nagyszabású fenntartható fejlődési célok eléréséhez szükséges finanszírozás hiányára, a magánszektorral és a civil társadalmi szervezetekkel folytatott stratégiai párbeszédnek kulcsfontosságú szerepet kell betöltenie a helyi gazdaságok fejlesztésében;

54. úgy véli, hogy kellő gondosságra van szükség a Bizottság, a Parlament és a tagállamok közötti jobb kommunikáció biztosítása érdekében az Uniós Szükséghelyzeti Alap Afrikáért megvalósításáról, valamint a műveleteikkel és teljesítményükkel kapcsolatos megfelelő nyilvános jelentéstételre, felügyeletre és ellenőrzésre; felkéri a Számvevőszéket, hogy vegye fontolóra az EUTF végrehajtása által az EU fejlesztési politikájára gyakorolt hatás ellenőrzését mind költségvetési, mind az eredmények szempontjából; felszólítja ezért a Bizottságot, hogy vonja le az ellenőrzés tanulságait és gondoskodjon arról, hogy az Uniós Szükséghelyzeti Alap Afrikáért nem hatékonyan végrehajtott projektjeinek finanszírozása megszűnjön vagy nagy mértékben korlátozódjon;

Az Uniós Szükséghelyzeti Alap Afrikáért

55. emlékeztet a Parlament rendszeresen hangoztatott álláspontjára, amely szerint a Bizottságnak biztosítania kell, hogy az új fejlesztési eszközként létrehozott vagyonkezelői alapok mindig összhangban legyenek az Unió általános stratégiájával és fejlesztéspolitikai célkitűzéseivel, azaz a szegénység csökkentésével és felszámolásával, valamint különösen biztosítania kell azt, hogy az európai országok biztonsági érdekei ne élvezzenek elsőbbséget a támogatásban részesülő lakosság szükségleteivel szemben; ösztönzi a Bizottságot, hogy vizsgálja felül az Uniós Szükséghelyzeti Alap Afrikáért (EUTF) azon projektjei számára nyújtott pénzügyi támogatásokat, amelyek eltérnek ettől a fő iránytól;

56. hangsúlyozza, hogy a szakpolitikai célok megvalósítása érdekében az Uniós Szükséghelyzeti Alap Afrikáért rendeltetése a destabilizáció, a kényszerű lakóhelyelhagyás és az illegális migráció kiváltó okainak kezelése a reziliencia, a gazdasági lehetőségek, az esélyegyenlőség, a lakosság biztonsága és a humán és társadalmi fejlődés előmozdítása révén; mély aggodalommal állapítja meg, hogy a destabilizáció ezen okainak kezeléséhez nyújtott segítség helyett az uniós forrásokat 2019-ben egyre inkább a határok lezárására, a migráció leállítására és a migránsok Afrikába való visszatérésének ösztönzésére fordították;

Az EFA-támogatások végrehajtásával kapcsolatos kockázatok és kihívások

57. ismételten emlékeztet arra, hogy a jó kormányzás, a jogállamiság és az emberi jogok tiszteletben tartása a segélyek hatékonyságának elengedhetetlen előfeltételei; felhívja a Bizottságot, hogy a pénzügyi támogatás jóváhagyásának végső előfeltételeként szabja meg a jogállamiságot és az emberi jogok tiszteletben tartását; felkéri a Bizottságot, hogy szigorúbban alkalmazza a partnerországokkal kötött pénzügyi megállapodásokba foglalt azon záradékot, amely lehetővé teszi a Bizottság számára a megállapodás felfüggesztését vagy megszüntetését az emberi jogok, a demokratikus elvek és a jogállamiság tiszteletben tartására vonatkozó kötelezettség megszegése esetén (az általános feltételek 26. cikkének (1) bekezdése);

58. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a Bizottság elutasította a Parlament arra vonatkozó ajánlását, hogy a következő éves tevékenységi jelentésbe foglaljanak bele egy strukturált értékelést az EFA tevékenységeinek hatásáról; felkéri a Bizottságot, hogy vizsgálja felül álláspontját, és adjon pozitív választ a Parlament e külön kérésére;

59. ismételten aggodalmának ad hangot az EFA költségvetési folyamatának (a Parlamentet ugyanis nem vonják be az EFA forrásainak meghatározásába és elosztásába) és a szükséges elszámoltathatósági folyamat (ahol a Parlament a mentesítésért felelős hatóság) következetlensége miatt, kivéve a beruházási keretet, amelyet az EBB kezel, és ezért kívül esik az ellenőrzés hatókörén;